

ворять міністр Кокочева і поляк Жуковський. Іде мова про порядок розгляду роспису *).

Після перерви виходить на трибуну Алексієвський, с.д.

В Думі наступає тиша.

В міністерській ложі крім Кокочева сидять міністри Щегловитов і Кауфман.

В Алексієвського в руках цілий жмуток всяких документів.

Алексієвський починає промову тихим голосом.

Вчора—так починає депутат—міністр попередив, що нам, людям несвідомим, що не побували на самому ділі питання, трудно буде говорити про роспис і тільки мало хто з нас може в ньому розібратися. Але чим більше я слухав міністра, тим більше порекомендував, що становище міністра, який закопався в саму глибоку бюджету, не дає йому правильно глянути на справу (оплески).

В імі господарственності од нас хтять затвердження бюджету, хтять, щоб ми послухалися законів, які сам міністр признає старезними... Але ці закони треба буть дуже нестарезних асигновань. (До міністра). Як же ви, що стоїте на вершуві влади, не подумали, чи не підстава для існування цих законів? Тут „руський“ міністр фінансів уперше виступив з проектом бюджету і виправдовує його формальними доказами... Але де-ж життєвоне оправдання величезних росходів з погляду на народні інтереси?

Вчора міністр згадав про фразу бельгійського міністра фінансів, що при затвердженні бюджету повинні стійти партійні суперечки... Я думаю, що міністр при цьому виймає з кишені бельгійську конституцію. Але він цього не зрозумів. Тоді зроблю це я за нього, щоб зрозуміли були слова бельгійця. Алексієвський читає сім параграфів бельгійської конституції, що стосуються до бюджетних прав парламенту, живими прикладами показує невідповідність їх до нашої Думи. В бельгійській конституції нічого не згадується про старезні закони. Російський же бюджет заснований на наказах і штатах, таких, як сиві діди, що поросли мохом і тільки через це потребують не просто поважання, але і дуже соціального асигнування... Там парламент збирається по року; двері його не зачиняються на замок, коли народні посланці заговорять голосом, негодним представникам влади...

Там неможливий жадний привілей, не затверджений парламентом. У нас же ціла низка привілеїв для дворянства, для великих паразитичних капіталістів, для всяких гефестмахерів. Там певні затверджуються по року, а у нас в росписі в така стаття: „утримання казенного дому, подарованого генералові Чернишеву, 1500 руб. з 1852 р.“... Там не може відстати з роспису ціле відомство з багатомільйонним бюджетом... і ніяка позачка там не дозволяється без парламенту.

Затим оратор загалом критикує бюджет.

— Намі догн—каже Алексієвський—міністр об'являє росходами, що лягли на Росію з початку 19 віку, коли вона виступала оборонцем Європи. Але що це буда за роль?—Це роль міжнародного жандарма...

*) Докладно про засідання 22 марта до перерви подано відомості в № 69 „Ради“ в одній „Останній висті“.

Міністри фінансів не по духу така думка що до діяльності російської влади... І я лічу своїм обов'язком повідомити його про цей, досить розповсюджений в народі, погляд. Другою причиною неладу в фінансах виставлялась остання війна... Вона дала народові величезну шкоду, пошкодила і господарственності, яку так оберігають міністри. Здаюся на думку Кокочева, скажу не 20 жартів на засіданні Думи, а 30 септіяря 1906 р. в нараді про судостроєння. Там міністр говорив: „Треба залити широкі плани, а сидіти тихо і провадити працю примирно і обережно... Коли-б міністр дивився-б на справу так само і тепер, то зрозумів би правлітніше, ніж третью дню. (Оплески)“

Оратор далі оглядає внутрішню політику.

Роспис доказує, що весь бюджет має на думці виключно інтереси невеличкої купки кріпосників, поміщиків і капіталістів паразитного типу, і навіть не класових, а чисто групових інтересів, щоб було чим наповнити живота. (Шамотінська правда).

Алексієвський: Права завше дуже нервують, коли йде розмова про шланкові інтереси. (Голос з правлі: „Капіталістів серед правих нема!“)

Алексієвський: Але в сахарозаводчизні, винокурні, кожен з них носить або дворянського герба, або печатку великої фірми.

Далі оратор зупиняється на окремих статтях бюджету... Збільшується росход на армію... Оратор іронічно пропонує зробити дешевше оборону держави, прийнявши домогання робітничої партії замінити армію міліцією. (Сміх всієї палати).

Але ось твір генерала Редігера про комплектування армії, що видає три видання. В ньому говориться, що тільки постійна армія—надежний засіб душити народні розрухи... Тепер я зрозумів, чому оборона держави і утримання армії має стільки місця в бюджеті... Оратор, не зупиняючись над казенними операціями загалом, згадає тільки залізничорозбудку і гарячку і доводить, що дороги будувались в інтересах того ж паразитного капіталізму. Здається—каже Алексієвський—на свідчення не якого-б революціонера, а поміркованого октябриста професора Митгайна: платили руським заводчикам ядрос за матеріали—промисловці згодились брати по 85 коп. за пуд рейок, а правлітство платило їм р. 25-к. Митгайн вишуктує, що за два роки на будівництво дорог витрачено лишніх грошей пів мільярду, а в кінці всього—залигає продовольче зерно на станціях і шкода залізничним дорогам за 1906 р. в 14 міль. рублів, не цитаючи процентів на позичений зовні.

Далі Алексієвський переходить до діяльності державного банку. Перепрошуаючи Кокочева, який просив не зачіпати цього питання, оратор проте вважає потрібним для діла його зачепити.

Банк, каже Алексієвський, фінансує паразитні підприємства Шапарова, „Парх“ акціонерне товариство друку „Гутенберг“, рятують акції якоїс гостиниці в Москві...

Оратор перешуктує цілу низку всяких підприємств, при чому він зазначає, що де-які з них, взявши субсидію, охоче влаштовують локаути, як от невіський завод.

але працю їхню засновано просто таки на дурисвітстві, на одурюванні темного народу. До „Руси“ пишуть, що коли зацитаеш селян, чого вони так до того „союз“ горнуть, то ці ширі відповідають: „Що ж, земля нам до зарізу треба, а всі кажуть, що як до союзу не зашинешся, то і землі не маюмеш!“

Ді „во“ до „батьки, старшина і навіть мировий“... Як бачимо спекуляції на ринку щипку темною та демагогічними способами удержувати як раз ті, кому користно задержати старий лад, хто за дла „закомства нещасного“ зубами вчепився в його і не дає йому вмерти своєю натуральною смертю. Вої ті неці, „батьки“ та чиновники, певна річ, не хотять зацінути і на своїй копці обробляють і темних людей, знаходячи і серед їх добрих собі прислужників та поміщиків. Про одного з таких пишуть до „Кієвського Голоса“ з гайсінського повіту. Вернувшись на село з Кам'яни, де був виборцем, цей неопит чернецький, Зелений на привітте, почав записувати людей у „союз“, обіцяючи всім шльотги та привілеї: право торгувати без патенту, значки, за які, правда, по 3 карб. править, то-що. Щоб собі поваги більшої придбати, Зелений заавив, що записувати йому доручило найвище начальство в губернії і коли він придбає 500 членів, то дістане плати 1000 карб. („Кієвський Голос“, ч. 78). Коли додамо, що Зелений перше щипкував у могополі, а тепер хоче в дяки проскочити, то напевне вгадаємо, що й вся його агітація залежить тільки від цього побожного заміру, або хоч добре видно, з якого гнізда ця птиця вилетіла. Та коли й на таку правду часом люди не лоявлять, то знаходяться ще краща. До „Gazety Polskiej“ пишуть з Волині, що там чорносотенці агітатори пускаються навіть на підбурювання селян проти поміщиків. Чорносотенне серце всюди за поміщиків тагне, але тут поміщик—поляк, а з докладами нічого церемонитись і от наші „ловці“ ширять таку чутку, що Дума відбере у поляків землю і віддасть селянам-хліборобам.

Як бачимо, щоб принадити темний на-

Ще з більшою охотою—провадять далі оратор,—допомога своїм вірним слугам-дворянам. (Крики на правлі: „Брехня!“)

Алексієвський: ражу „правим“ познайомитися з статтею Рубакіна під заголовком: „Треповська партія в цифрах“ і ви забачите там, що 28 тайних, справдешних, статських і інших совітників коштують народові 381 тисячу рублів... А як прибавити сюди „командировочні“, „комісійні“, то вийде мало не мільйон... Коли цитати, що про харчування одного голодного обходиться в місяць карбованець, або навіть 40—60 коп., то на ці гроші, які проковтує реакційна партія, можна прохарчувати 625 тисяч чоловік! Правда, голодні—це люди прості, незвісні, але зберігати життя 625 тисяч людей—важніше для народа, ніж для цих...

Алексієвський згадає про дворянські позички, про довгострочний кредит.

Може бути, ті дворяне, що тут сидять, ще нічого не получали, через те і кричать: „брехня!“ Нехай вони довідуються у своїх близьких родичів. (Галас. Крушевач щось кричить. Келевський задрігаво потребує слова. Головін двозвонить, загрожуючи 38 ст.)

Алексієвський каже далі: на народно просвіту витрачається 7 коп. на душу, при чому тут виявляють такі господарственні мудрвання: мусульманам не дають шкіл через те, мовляв, що вони не споживають горілки і цим роблять збитки казни в 70 міль. і через те—несправедливо заводять татарам школи за кошт чужого народа! (Оплески) коли п'єш горілку—получиш 7 коп. на школу, а як коран забороняє—не роштити на субсидію держави для виховання дітей.

Далі оратор переходить до бюджетних прав Думи.

Тепер,—говорить він,—міністр думає, що і без Думи може „законними“ способами „провести“ бюджет. В септіярі 1906 року він думає внаше, не видно з заяв, що „ми міністри тільки тимчасові і прості ісполнителі“... До склявання Думи російське правлітство обов'язалося перед чужоземними кредиторами, коли позичало гроші в 1906 р., що більше позичок без санкції Думи не буде... А коли росустанія Думу, то орган англійських біржевників „Економист“ заавив, що це акт ардвизитів. (Правлі тихо про щось між собою радяться.)

Тепер правлітство забезпечило себе правдами 18 марта од всякого контролю Думи.

Інцидент.

Тут несподівано підіймається скандал. Гр. Бобринський кричить: тут говорилось про ардвизитів... Це образа Царя! Ми виходимо! Не хочемо слухати! Ви говорите нам про слухняність, що до 38 ст., а самі дозволяєте ображати Царя...

Виходять: Пурішкєвич, Бобринський, Крушевський, Шульгін і інші.

Крушевач, арх. Платон і більшість „правих“ зостаються.

Крушевський, виходючи, кричить: „Дума роспускається указом Царя, а не указом правлітства“.

Виходять.

Головін: Дозвольте заявити всім членам Думи: кому заводило виходити з залі, —це не забороняється. Чаєн Думи Алексієвський прочитав надруковане в

чужоземних газетах і своєї критики не робив.

(Загалівні оплески).

Алексієвський говорить далі і прочитав цитату з книги, що вийшла в Петербурзі. Мабуть би цензор забачив б, як б'льш досвідчені, ніж Пурішкєвич, коли б у ній було злочинне, заборонене...

Повинність Думи одверто і по честі сзавати народові: „ми нуль і нічого зробити не можемо“. Од с.д. фракції оратор вносить пропозицію одкинути бюджет в діалості, не передаючи його в комісії. (Голосні оплески).

Підіймаються протести лівої, яка потребує од Шидловського взяти його слова назад.

Председатель сніняє оратора і той сходить з трибуни.

Говорить Родичев. Сьогодні, каже він, повинність Думи—довести до відомости правлітства народні нужди і повинність правлітства, розглянувши, задовольнити їх... Це помилка! Дума—закондатна устаова для сільної праці і треба, щоб ця основна теза міцно увійшла в свідомість нашого правлітства. Нам нагадували про патріотизм... Народному представництву не годиться говорити про патріотизм: ми самі „отечество“!

(Під час промови Родичева міністри демонстративно підіймаються і виходять з ложі, послі присилають чоловіка за товаришами міністрів, що зостаєся були в ложі).

Родичев трохи міняє тон своєї промови і починає втидати правлітство, він каже: „будте добросовісн, зробіть реформи“.

Звертаючись до лівих він говорить: „ви кажете, що Дума нуль. Для чого ж затарувати засідання нуль? Другі оратори просять одласти свою чергу на друге засідання, бо тепер зостається мало часу“.

Головін об'являє, що поступила заява правих. Зміст її такий: „Алексієвський в своїй промові прочитав слова з чужоземної газети про те, що росписку першої Думи був актом зрадництва і председатель його не сплиня. Чаєн Думи заявила, що це образа цареві і вийшли з залі протестуючи. Шло цього председатель заавив, що Алексієвський прочитав врывок, а не критикував. Ми вважаємо наведення цитати з чужоземної газети образою нашою цареві, збільшеш провинку Алексієвського і председателя і заавую протестуємо проти повертання Думи в арєну обурюючих нападков на священну особу монарха“. Під заавую тридцять підписів. Засідання закривається.

На другому засіданні будуть міркувати також про бюджет. Зостаєся ще 26 ораторів.

По Росіі.

— Про позичку. Цими днями, як повідомляє дописувач „Русского Слова“ з Парижу, відомі мільйонери Менделєєв та Нейланд умовились між собою про те, щоб позичити грошей російському урядові. Відомо, що французський міністр

скарбу заборонив французьким банкірам позичати гроші Росії. І от тепер кажуть, ніби французькі та німецькі багатирі збираються випустити позичку в Берліні і, таким чином, обминути заборону французького міністра.

— Чутки. На чолі гуртка реакціонерів-урядовців, що розігнати намагаються Державну Думу, як заавив „Русское Слово“, став колишній міністр внутрішніх справ, той сьмай, що прославився страшенними утєсками. Цей чоловік останніми часами має великий вплив на внутрішню політику.

— Погроза. Газети „Рѣчь“ хтось прислав Грізну Погрозу, яку газета подає підком. Подаємо її в перекладі. „Революційна організація „непримиримих“. № 8736. 6 доручення загальних зборів „союз непримиримих“ попережаємо редакцію газети „Рѣчь“, що вважаючи за дуже шкодливу для народа діяльність ліберальних буржуазних часописів, ми зведемо бойовому летючому загоніи воювати де-якіх терористичних учинків на редакторів та письменників, найбільше популярних, з вишенаведених газет, коли вони до 30 марта не змінять свого напрямку що-до російської революції і не почнуть енергійно підтримувати друкованим словом організацію всього народа, щоб осягти через загальне повстання останнього завдання революції, що так затяглася. Загалівні збори прийшли до тієї думки, що всі показані вище часописи це більше шкодять, ніж чорносотенній видання „правих“. Чорносотенних листків майже ніхто не читає, ніякої віри до їх народ не має,—це дуже добре показали вибори до Державної Думи“. Подаючи цю погрозу, „Рѣчь“ вивеняє, що рука, якою написана вона, зовсім така сама, як і та, якою написані вже цілком одверті погрози, що їх посилали до редакції „істинно-русские люди“.

— Ще про славетного ната. Газета „Парус“ знову подає цікаві відомості про те, як догожає уряд знаменитому катові Фому Сейнову. 19 марта начальні виборської турми, що звється „Крест“, оповістав ката Фому Сейна, який сидить у тій турмі, що його випустять на волю наприкінці цього місяця. Там часом славновісному катові ще повинно-б було трохи поспідити до кінця строку. Начальні турми д. Іванов каже, що за ката, щоб його пустити на волю, давно вже клопоталося вище тюремне начальство. Тепер жадуть тільки, щоб найвища власть дозволила його випустити. Д. Іванов радив катові, щоб він вийшов з турми вночі і не гаючись вїгав кудись в Сибір, бо там тільки він міг би сховатися від помсти революціонерів, які не подарять йому того, що до одного „крамольника“ вприводив на той сїв. Вішачи людей, Сейн заробив собі за невеличкий час 1673 карбованих і 13 копійок. Ці гроші тепер переходуються в турмовій касі. В турмі Сейнови жиаєся дуже добре. Він раз-у-раз був веселий. Сподіваючись, що його випустять, кат уже й дубро своє покладав, наготовився.

— Не до влободі. „Столичний Почта“ повідомляє, що промова кн. Васильчикова в Думі 19 марта дуже не сподобалась вищим урядовцям. І от 19 марта міністри радилась про те, щоб слід надалі дбати, щоб надалі не було таких суперечок з Думою. Міністри стали на тому, що повинні їм краще готуватись до своїх

кам накази—з церковної кафедри „разъяонят прихожанамь вашей церкви значение союза русского народа и цѣли его возникновенія“ („Кієвський Голос“, ч. 72). Подляючи про це звістку, дописувач вітає духовенство з новим начальством, і справді тон наказів—ністо начальницький, чорносотенний промовляють, як „власть и мушкетє“, певні, що духовенство не посміє шти наперекір їхній волі. Що така певність має великі під собою підстави, тому докажем „може бути хоч би який факт. Отаман лабінського одділа (ка Кубані), полковник Селяновський, проучу, що чорносотенці готуються до погрому в Армавірі. Найвишй вступяк „твердой власти“, не зваживши своєї справничої сили, оповістав, що проти погромників, байдуже до якої партії вони належать, він боротиметься всіма способами, не вагатиметься навіть військовий сили вжити. Погрому справді не було, але „необачний“ полковник, як повідомляє „Родная Земля“, муєв вийти в одставку—і справедливо: не бришкой проти начальства, а роби смірно, що скажуть: оже Думбадзе генеральського ячя заробив, бо знає, як треба поводитись. В Александровському (Катернославінці) вже кілька тижнів сидить у турмі міський „судья Погосполь, злочинство його таке: він не хотів поручитися за славетний жандармський ротмістр Будавовський і навіть „догдиде dictu!“—нагадав у вічі про його заході коло погрому. („Кієвський Голос“, ч. 63). І знов справедливо судило без суда засуджено, бо чи міг же знести зневагу чорносотенець, маючи в руках „всю полноту власти“ і почувачи себе господарем хати? Вагаді агенти власти, які не записались просто до „союза“, почувачуть себе дуже нагадо, коли доводиться зустрітись з якимсь „ловцемь чловѣковъ“... Прийдить, напр., агітувати до Могилев-Подільського Власов, „представитель монархическихъ партій“. Я вже мвваю те, що з якого прихвотом у місті відразу погромом запахло, бо мене зараз вичне цікавлять: як реагує на це місцева влада? А реагує вона так: сиранив, що досі не дозволяв ніяких публічних читаннів у мі-

3 нашого життя.

Чорносотенці на роботі. — „Ловці чловѣковъ“... Своюкулія на темноту народно і демагогія... Земля — „союзникамъ“, тільки „Грешники з огнем“, „Стіхія не розбірає особ“... „Союзники-сепаратисти“... „Говніве и прєдубедемє“... „Хто справжній господар в хаті“... „За що людей посад обв'язувати та за що в турмі сажать“... „Хилітєся, пусті лозі“... „Нація-пан і ті, що в землі ривьтєся“... „Хто правду скаже“.

Не раз я вже згадував про те, що всякі „патріотичні“ організації з усіх боків захожуються тепер коло селів, закидаючи села чорносотенною літературою, посилавши агітаторів, заводчиків філій „союза русскаго народа“, то-що. Користуючись з темноти, що панує це серед великої частини селянства, чорносотенство ставить свої сідця всімакими способами, навіть таких не цураючись, які, немаче та палица в приказі, мають по два кінці. З опапу не добачають вони, що коли палица одним кілцем націлена проти вольного руху, то другим дуже й дуже легко може зачепити і самих чорносотенців та любих їх серцеві людей. Цікаво через те приглянутись ближче, як поводяться „істинно-русские“ на роботі та яких способів уживають.

Відомо, що найбільше „союзні“ нащодилися на Волині та на Поділлі—по цих „самыхъ істинно-русскихъ губернияхъ“ з цілої Росії,—раз через те, що тут народ найтемніший, а друге, бо тут стоїть осередок „патріотизма“—Почаївська Лавра. Ченці ловиходили з своїх „келій“ в зневажний їм „міръ“ і пішли по світу з своєю проповіддю людожерства, жидівських погромів та „істинно-русского патріотизма“.

І в їхній окрузі частить цим справжнім „ловцям чловѣковъ“... Де-які повія на Волині, як напр. кременецький та дубєвський, мало не цілком в їхньому сідці залупалися, а вже звідси поешть чорносотенство „переходить“ і на сумежні повітя. Ченці правляють в поті чола; рук не покладаючи, ловлять воля людей в свої сідця та разом не забувають збирати й трудові копійки на чернецьку братію,

род до себе, „ловці чловѣковъ“ починають просто таки з огнем загравати, не думаючи, що з того вийде. А вийде те, що розбивши тих поміщиків, яких на чорносотенний погляд можна розбивати, селяне не помалууть і тих, хто самим „ловцямъ“ допомагає. Принаймні де парадія, що маєткі Плихоноговича Шульгина не опиятяться в такий самий безбезпечности, як і маєткі Потопього чи Грохольського? Криваві події в Румунії показали, що чого доводять ті іграшки з огнем і як потім доводиться гасити дожежу тим самим, хто її підживляв. „Істинно-руманські“ товариші наших ченців доного сідця знавляють проти жидів, довго накіляли людей на жидівські погроми і от коли зірвалася буря, то почала вона змитати все на своєму шляху, не розбіраючи, котрий поміщик „істинно-єврейський“, а котрий „істинно-руманський“.

Хто сє вітер, муєть пожати бурю—це певно, і коли б чомсь не доведєся „істинно-русскимъ“ сідчам „кайтєсь“ втомод за те насіяно, що сами тепер насіявають. Сідця сідхія „не розбірає особ“, як говорять хтось у Карпенка-Карого, і „істинно-русские“ „дособи“ підвдуть під таку саму долю, як і „істинно-польские“, чи не які там. Росплатя може прийти, але заввадо пізно, коли вже ніякої сили не буде сивити її.

Виходячи на таку авартну роботу, „ловці чловѣковъ“ инді побурвають усього розуму, якого їй так у їх не гурт, і переходять за Геркулесові „стони дурости“. Як відомо, з Петербургу вже махнули директорською пачкою, що „істинно-русские“ організації слали телеграми з вимаганням розігнати „крамольну“ Думу і вони „стараються“: з усіх усюдів летять 35 тисяч курьєрів, везуть цілі вози телеграм, одинаковських на зміст, ніби перенеслися з одного оригіналу койкі. Та бувають і винятки. Ось чернігівський „союз“ сам відко телеграму сляв і доводить в ній до відомости уряду, що на слухач чого, він ухвалив не бльш і не менш, як од Росії відпасті. Він, бачте, „всеподданнійше умоляєть повелѣть прийняти мєры ко введеію Думи въ законня“ ея грани-

ці, кь обузданію вновь разрастающагося революціоннаго движєнія, не останавлявєся даже перед роспускомъ Думи, и въ защитѣ гонимыхъ (!) и притѣснємыхъ (!!) патріотическихъ союзовъ“, але додає: „чтобъ избавити ихъ отъ необходимости вынужденной самозащиты“ („Кієвський Голос“, ч. 72). Як вам подобеться мова, якою балакають „годинимє и притѣснємє союзамъ“, чи не нагадає казанського Кит-Катича з його витуком: „Кто смѣетъ меня обидѣть?“ І нічого нема дивного, коли відповіддю їм буде сміриє: „ви сами всяного обидѣте“, бо смілий д. Століпін, що так голосно витукє в Думі: „не заугаетє“, давно вже по-над усього міру заляганий „істинно-русскими“ патріотами, так що й висути напроти їх не знаується. Чи зваятєся він, коли, коли, скажемо, чернігівський „союз“, недоволенний чим-небудь, справді таки оповістєть про свою незалежність од усього там центральної власти—цього поки що не знаємо; за те в повній красі виступає доповідь тих „істиннихъ“ прихвильників „твердой“ власти, що й сепаратизму не бояться, коли ту власть треба міби то піддержати. Мало того, ці прихильники власти сами переймають на себе функції власти й поводитєся з нею так, що знамените дне заугаетє“ виглядає немаче жамісійний витук: „я господар хати“ в відомій сівованці Рудавського. Власть справді залягана, і як раз із того боку найбільше залягана, де ніби то сидять її прихильники. Давно відомо, що на всі похвалки та погрози „союза русскаго народа“, гітєне міністерство відповідає звичайнєськю: „воля ваша, вы сами всякого обидѣте“... боючись, що напаше на верх повиходить де-які залягто діл бюрократії прикрі тамниці. І чорносотенці „свою“ силу знають і доводять так, ніби вони справжній господар в державі, а „отъ Бога установленная власть“—не що інше, як сміренні прислужники їхні. Кілька свіжих фактів як найкраще маюють картину таких відносин.

Ось „союз русскаго народа“ в Сєднєві (Чернігівщина) росіялає священ-

іть, кь обузданію вновь разрастающагося революціоннаго движєнія, не останавлявєся даже перед роспускомъ Думи, и въ защитѣ гонимыхъ (!) и притѣснємыхъ (!!) патріотическихъ союзовъ“, але додає: „чтобъ избавити ихъ отъ необходимости вынужденной самозащиты“ („Кієвський Голос“, ч. 72). Як вам подобеться мова, якою балакають „годинимє и притѣснємє союзамъ“, чи не нагадає казанського Кит-Катича з його витуком: „Кто смѣетъ меня обидѣть?“ І нічого нема дивного, коли відповіддю їм буде сміриє: „ви сами всяного обидѣте“, бо смілий д. Століпін, що так голосно витукє в Думі: „не заугаетє“, давно вже по-над усього міру заляганий „істинно-русскими“ патріотами, так що й висути напроти їх не знаується. Чи зваятєся він, коли, коли, скажемо, чернігівський „союз“, недоволенний чим-небудь, справді таки оповістєть про свою незалежність од усього там центральної власти—цього поки що не знаємо; за те в повній красі виступає доповідь тих „істиннихъ“ прихвильників „твердой“ власти, що й сепаратизму не бояться, коли ту власть треба міби то піддержати. Мало того, ці прихильники власти сами переймають на себе функції власти й поводитєся з нею так, що знамените дне заугаетє“ виглядає немаче жамісійний витук: „я господар хати“ в відомій сівованці Рудавського. Власть справді залягана, і як раз із того боку найбільше залягана, де ніби то сидять її прихильники. Давно відомо, що на всі похвалки та погрози „союза русскаго народа“, гітєне міністерство відповідає звичайнєськю: „воля ваша, вы сами всякого обидѣте“... боючись, що напаше на верх повиходить де-які залягто діл бюрократії прикрі тамниці. І чорносотенці „свою“ силу знають і доводять так, ніби вони справжній господар в державі, а „отъ Бога установленная власть“—не що інше, як сміренні прислужники їхні. Кілька свіжих фактів як найкраще маюють картину таких відносин.

Ось „союз русскаго народа“ в Сєднєві (Чернігівщина) росіялає священ-

іть, кь обузданію вновь разрастающагося революціоннаго движєнія, не останавлявєся даже перед роспускомъ Думи, и въ защитѣ гонимыхъ (!) и притѣснємыхъ (!!) патріотическихъ союзовъ“, але додає: „чтобъ избавити ихъ отъ необходимости вынужденной самозащиты“ („Кієвський Голос“, ч. 72). Як вам подобеться мова, якою балакають „годинимє и притѣснємє союзамъ“, чи не нагадає казанського Кит-Катича з його витуком: „Кто смѣетъ меня обидѣть?“ І нічого нема дивного, коли відповіддю їм буде сміриє: „ви сами всяного обидѣте“, бо смілий д. Століпін, що так голосно витукє в Думі: „не заугаетє“, давно вже по-над усього міру заляганий „істинно-русскими“ патріотами, так що й висути напроти їх не знаується. Чи зваятєся він, коли, коли, скажемо, чернігівський „союз“, недоволенний чим-небудь, справді таки оповістєть про свою незалежність од усього там центральної власти—цього поки що не знаємо; за те в повній красі виступає доповідь тих „істиннихъ“ прихвильників „твердой“ власти, що й сепаратизму не бояться, коли ту власть треба міби то піддержати. Мало того, ці прихильники власти сами переймають на себе функції власти й поводитєся з нею так, що знамените дне заугаетє“ виглядає немаче жамісійний витук: „я господар хати“ в відомій сівованці Рудавського. Власть справді залягана, і як раз із того боку найбільше

вступив у Думі.

Хоч один знайшовся! В газеті „Думській Листок“ уміщено наказ полковника, який один тільки й знайшовся такий, що намірився не дозволити погрому. Ось цей документ (у перекладі). „Оповідання, 1907 р. 9 марта, село Армавір. До мене дійшла чутка, що „союз руського народу“ або ж чорна сотня, цими днями гадяться зробити погром на селі Армавірі. Повідомляю всіх, що я вживу самих суворих заходів проти злочинців, до яких би партій вони не належали, аби привели їх до правосуддя та заколот і не сподіюся навіть перед уживанням зброї, перед діяльністю війська. Отаман забийського відділу полковник Селідовський. Кажуть, що цей самий полковник тепер прохає уряду звільнити його від служби.

Не вільно забавлялись. На вікнах страшно петропавловської думи (в Петербурзі) раніше були так густо набиті грати, що можна було проміж ними тільки пройти одного проходу. В ці малесенькі дрічки політичні в'язні годували голубів. Але начальству це не подобалося, стало і воно звеліти набити так густо грати, одну коло одної, щоб не було ніяких дрічок, бо „в тюрму, казало мудре начальство, не на те садовлять, щоб забавлялись“.

Відома. „Биржевий Вѣдомості“ мають відомості, що зараз на каторзі в Акулаті єсть 142 політичних каторжника. Серед них єсть 7 жінок, 51 салдат, 14 матросів, 14 козаків та 1 „вольвооружающийся“. Всіх воєнних людей 80. Робітників 28, інтелігентів 17, почтових чиновників 11. Більшість—люде безпартійні. Де-хто належить до партій. Соц.-революціонери 18. Всі жінок, окрім одної, соц.-революціонери: Спіридонова, Бісенко, Школьнік, Ізмайлова, Фіалко та Бєзерська; анархистів—7; соціал-демократів 4.

Вражнина від промови Кутлера. „Столичная Почта“ зазначає, що промова посла Кутлера 20 марта в Думі справила велике враження на селян—послі. Один з селян-трудовиків казав так: „Щоб послухати таку одну промову, варто було приїздити в Петербург“.

Телеграма чорносотенців. „Союз руського народу“ розіслав по всіх городах ось яку телеграму: „Рада наказує виконати наказ 28 февраля. Копію з телеграмів пришліть мені. Пуришкевич“.

Про вбивство Юлоса. Газета „Товарищ“ довідалась, що слідство про вбивство Юлоса вже закінчилося в своєму першому початку. Всі відомості перейшли від поліції до рук судового слідствателя. Як видно по всьому, поліція і жандарми навірали дуже небагато відомостей, мало про що й знають. Принаймні, судовий слідствател, з самого початку, пошукують на волю і Александрова, і Дебедова, і Горшкова, на яких думають, що вони близько стоять до цієї справи. Александров зараз же і втік, незвісно куди, з Москви. Ще більше треба дивуватись з заміру слідчих провадити слідство в двох напрямках: на підставі думки, що Юлоса вбили політичні вороги та другі, що його вбито через якусь особисту помсту. До цієї, зовсім несподіваної думки, слідство прийшло ось чому: рукавичка була знята в убитого з правої руки. Слідчі уявляють собі, що злочин-

ство сталося так: Юлос побачив, що йому назустріч йде якийсь противний йому, знайомий чоловік. От він і здійняв завчасу рукавичку, щоб поздороватись з тим чоловіком. Але в що мить той чоловік, замісто здоровкатись, почав стріляти в Юлоса з револьвера. Ось якими марними мріями живе слідство. Видима річ, що комусь дуже цікаво збити слідствателів з певного, правдивого ґрунту.

Переселення. Переселенська відомство має ось які звістки про переселення людей з осередку держави на „нові землі“. За два перших місяці цього року з європейської Росії виселилось до Томської губернії, в Сибір—2,910 душ—жінок і чоловіків. Пішло туди за цей час 5,281 чоловік—„ходаків“. За самий тільки місяць январа виселилось—583 душі і пішло оглядати нові місця 1,364 чоловіка „ходаків“; за місяць февраль виселилось—2,327 переселенців і виїшло 3,917 „ходаків“.

До старих порядків! Міністерство проsvіти, як повідомляє газета „Руськія Вѣдомості“ ввевнялось, що комітети з батьків, які недавно заведено при середніх школах,—зайві. Міністерство збирається скасувати цю колишню реформу.

Про вбивство Лауца. Справа про вбивство петербургського градоначальника Лауца значно далі пішла вперед. Газета „Рѣчь“ подає таку звітку, ніби вже єсть певні відомості про деяких осіб, що вони мають близьке відношення до цієї справи.

Народний університет. В Уфі відкрили народний університет. Лекції читають на трьох відділах: історично-філософському, фізико-математичному та юридичному. На першу лекцію така сила набилася людей, що багатьом не стало місця.

3 ЖИТТЯ „Просвіти“

Бібліотечна комісія київської „Просвіти“ ще раніш постановила видати збірник бібліографічних рецензій на науково-популярні видання української літератури. Видаватимуться такі рецензії для того, щоб позначити українську публіку з українською популярною бібліотекою. Метод для рецензування книжок бібліотечна комісія згаданой „Просвіти“ прийняла такий: на кожну книжку подаються дві рецензії, коли автори їх не погоджуються в оцінці книжки, комісія призначає ще третью рецензента і вже після цього приймається така рецензія, до якої пристала більшість рецензентів. Саме тепер члени комісії багато працюють в цій справі. На останньому зібранні комісії, що відбулось 20 марта пришло рецензій на 12 популярних видав.

Видавничі комісії київської „Просвіти“ приважила з поміж себе спеціальну підкомісію, якій доручила пошукувати про видання популярної брошури на тему: „Автономія України“. Потреба в такому виданні дуже відчувається українськими народними масами і треба тільки побачити, щоб наміри й заходи комісії як мага скоріше здійснились. Є така думка, що на цю брошуру буде оголошено конкурс.

По Україні.

Київ 3 університету. Сьогодні 24 березня об 11 год. 30 хв. у 14 аудиторій відбудуться студентське віче, яке скликають українці та поляки.

Горсточка, за підмогою такої ж горсточкі „істинно-русских“ німців, українців та з інших руських людей, „імьеться запиття по управленію“ і т. п., а решта так само в землі риветься та стогне під вагою тієї нещезної горсточкі міжкласової бюрократії та плутократії, як і всі наші поневолені. Але ата претензія на монополізацію „благородных зачатій“ пануючою нацією надто характерна для наших часів. Вона показує, що чорносотенний патріотизм, одурюючи й експлуатууючи темноту поневоленних націй,—як от на Україні це дється,—разом з глибоким презирством дивиться на них, маючи їх тільки за невіддільних своїх, рабів якоїсь абстрактної „господствующей народности“, що дія „ловцов“ цілком вичернується купкою різкодементних дармоїців та пройдовців. А що конкретна „господствующая народность“ приком кричить од насильства тієї куки—дарма: все ж вони „господствующая“, аби слава була така!

Синчу малюнком, що подає „Польський Край“. В Кам'янці до Тікаря Н на вулиці підходить „дядько“ й обертається з проханням: „покажіть тут мені якого студента.—На що вам?—Та треба по-рідитися. Батько ж в нашій селі хоче завести якийсь союз руських робочих. Люди й послали довідатися, чи варт на то згожуватися.—Чого ж то ви конче студента шукаєте?—Во тільки студент правду скаже“.

Темний наш селянин і багато де кого не може він розвирати, часто йде безбач за „ловцями чоловічків“. Але й він починає вже потроху, дошукуючись правди, натрапляти на справжню правду, де правда стає перед ним в образі студента, „бо тільки студент правду скаже“. Крамольник, а не „ловць чоловічків“—надія народна; поки що народ чує це інстинктом, але може незабаром про це й розумом дізнається.

Сергій Єфремов.

„Українська Громада“ та польська „Корреспондент“ запрошують всіх товаришів навістити зібрання.

Прохання Київської професійної спілки пекарів. Київська професійна спілка пекарів та кондитерів подала прохання до міської думи, щоб дума доустила представника від спілки в міську санітарну комісію.

В неділю, 25 марта, у 7 год. ввечері, в V-ій аудиторії унів. св. Володимира на засіданні історичного товариства Нестора-Літописця буде прочитано повідомлення: 1) присвячені пам'яті членів товариства П. В. Голубовського та А. І. Будякова; 2) Про історичний матеріалізм, проч. д. ч. П. Н. Ардашев; 3) Плач лаврського Ієремі XVIII-го вѣка, проч. д. ч. І. М. Каманін.

3 Полтави. Військовий суд розглянув справу „вольвооружающийся“ Нецаєва, який на уроці гімнастики одмовився скакати. „Хоч арештуйте мене—не скажати. Хіба не розумієте, що людина не може скакати!“—казав підсудний офіцерові. Свою одмову підсудний мотивував хворобою. Суд присудив позбавити Нецаєва деяких прав і віддати в дисциплінарний батальйон на один рік. (Р. Сл.)

Військовий суд розглянув справу салдата Ланина, якого обвинувачувано, що він „в строю“ образив інтер-офіцера. Ланина присуджено до позбавлення усіх прав, „воїнською звання“ та на заслання у каторжні роботи на 10 літ.

3 Полтавщині. Професор Альбійський, арендатор маєтку в с. Нових Млинях, зруйнував громадський міст через Ворсклу і на його місці поставив свій власний міст. За право проїхати мостом професор бере з селян по 3 коп. з душі. Селянє, справедливо звважаючи професорський податок за грабіжку, ось уже три роки як позиваються з професором. Але видно селянам не випрати справи: чорносотенець Альбійський має на своїм боці всю губернську адміністрацію.

Лубні. Лубенський підділ Київської монархичної партії в наказу головного комітету цієї партії після дарові вірно-підданничу телеграму, висловлюючи великий жах на другу Державну Думу, яка „склалась невідповідно бажанням Уряду“, Лубенські монархисти прохують дару розв'язати її.

На засіданні 18 березня Лубенські монархисти обговорювали питання про відокремлення од Київської монархичної партії. Є чутка, що наші монархисти мають на думці закласти самостійну „Лубенську монархичну партію“ і висунуть для неї з Москви спеціальний прапор з гербом м. Лубень. Каюватися в цій справі доручено Д. Бурнєвському.

Пів Морашка сказав промову в якій він, вказавши на „гарний“ приклад Румини, пропонував і Лубенцям як-небудь адхатись „жидів, оцих „ворогів“, роду християнського“.

Місцеві монархисти сподіваються до дому „свого“ посла д. Павлова, який сповістив, що в Думі не сила дравих, а до того і вибори по Полтавщині будуть скасовані. Такий наслідок „повної побіди“ дуже дратує наших союзників всіх рангів і станів. (Од. вл. кор.)

Смертний засуд. 20 марта у Харківському воєнно-окружний суд постановив: за пограбування основанського воєнного правління підсудних Некрасова, Кадрухина, Я. Раданського—вирадити; підсудних Яврового та невідомого—скарлати на смерть. Природо видано на розгляд генерал-губернатора.

3 Одеси. Зібрання „союза руського народа“ постановило телеграфно прохати Царя, щоб негайно розв'язати Думу за її революційність, вказавши, що скасування нової Думи можливе тільки після зміни виборного закону.

19 марта, ввечері, в районі чайної одеського „союза руського“. Торговий уліци риптом рознеслася чутка, що в Петербурзі вбито Крушевана. Негайно з чайної виїшли обаброби дрючки „білозварадей“ і з криками „бий жидів“, зарюжуючи зробити погром, розсадило по вулицях. Проте випадків насильства не траплялось. Усі певні, що провокаційну чутку пушено самими союзниками і що вона має значіння пробного маневра, який сповідає про майбутнє оживлення діяльності „союза“.

Наказ Каульбарса. Командуючий військом генерал Каульбарс, офіційно наказав військовим начальникам одеського округу передплачувати про салдатів нову чорносотенську газету „За Царя і Родину“, яку видає в Одесі граф Коновоніппи. Газета ця своїм напрямом та змістом нічим не відрізняється від „Вѣче“ і становить головний орган місцевого відділу „союза руського народа“; вона по-дня повна ріжких статей погромного змісту та гідних виступів проти „інородців“ та Державної Думи. Наказ Каульбарса справив на краю частину людности гнітуче вражіння.

Списавец. З наказу центрального комітету місцевий відділ „союза руського народа“ понав телеграму, вимагаючи розгоду „крамольної“ Державної Думи.

нути од виборів євреїв і всі інші революційні елементи країни. Аналогічну телеграму одісладо Столиціну.

3 Катеринослава. 21-го марта „особое присутствие“ уголовного департамента харківської судової палати з участю сословних представників розглядало справу робітника Константина Клочкова, якого обвинувачено за те, що він одібрав зброю в одного урядника та двох городян. Це трапилось в пос. Надеждині в декабрі 1905 р. Палата присудила Клочкова в тюрму на два роки.

20-го декабря в городоного Никиту Гавриленка, що ішов повз шпалопролітний завод в Кайдаках, вистрілено револьвера. Гавриленка легко поранено. Той, що стріляв, сховався.

Катеринославські робітники одмовилися брати участь в комісії про формування робочого дня, вимагаючи об'єднання нової комісії на підставі загального, рівного та безпосереднього виборчого права. Засідання комісії одкладено.

Редактор соц.-дем. „Нашего Пути“ одержав від чорносотенців смертний засуд.

Знов експропріація. 20-го марта у 8 год. 30 хв. ввечері на паравоз, що йшов з вагоном-касю від ст. Максимівка до ст. Мостино, ускочило кілька „експропріаторів“, вони з'явили обер-кондуктора, одідали касу і, не синяючи поїзда, зіскочили, забравши з собою 1600 карб. З ним самим поїздом їхав вагон „плательщика“. В вагоні був начальник 22 участка, плательщик, два стражника та два майстра. Грабінники зникли.

3 Луганську. Колишнього члена Державної Думи Радакова, що був притягнений до суду у 283 ст.,—виправдано. Приговор суду викликав оплески.

Донська адміністрація заборонила станічним громадам входить в стосунки з депутатами Державної Думи і складати їм накази. Новочеркаська станція висловила проти цього протест. За це, наказаний атаман негайно усузу з посади станічного атамана підесауда Сьдова, що користувався повагою та любов'ю станічників.

3 Маріуполя. В 8 год. увеч. до власної будинку Сенєкова прийшло шість озброєних, ввзяши 1200 руб. гримми і на 1800 р. ріжких золотих річей, експропріатори зникли. Виходячи з будинку, вони покинули „бомбу“; на огляді виявилось, що то була не бомба, а шмакот „смоли“. Арештовано за підозріння трьох.

Висилка лікарів з Ялти та незвичайно суворі вимагання відкупилися на слабких. Смертність побільшала. Не дивлячись на це, Ялта готується до сезону.

В Ялі розповсюджено листки єсєєрів, в яких повідомляється, що амак на Думі бадже зроблено бовням летучим отрядом „любо-русского“ крайского комітету партії єсєєрів.

3 Севастополя. 20-го марта з наказу адмірала Скридлового м'яли зачинитися портові майстерні і мало бути виникнуто на узліззі більше, як 4000 робітників. На шаста, це не сталося. 20-го вранці адмірал видав другий наказ, який „касю перший“ буде зачищено тільки дві майстерні, з котрих і на таяках було вивезено майстра; виключється тільки 250 робітників. Виключені послани до адмірала депутатів з проханням відкласти на деякий час замкнення майстерень.

3 Сімферополя. Прибуває з півночі сила часом господарських робітників, а тим часом держаться зима і немає ніяких робіт. Робітники живуть в милостині, валляються в грязі на залізничних станціях. Міста повні безробітних.

Останні вісті.

Петербург, 23 марта. Державна Дума. Засідання починається в 2 год. 7 хв. Головою—Головін. Ідуть суперечки по бюджету.

Каустин, визнаючи невідготовність більшости Думи по бюджетному питанню і незнання його технічного боку, думає, що і, з другого боку, глибокі фінансові знання, і чудове знання техніки бюджету при умові постійної роботи по канцеляріях не дасть знання місцевих умов та потреб, відомих тільки людям місцевим, а через те уряд, як би глибоко й широко не розумів від свої обов'язки, не може так близько стояти до місцевих інтересів, як місцеве самоврядування. Далі оратор встановив за можливо більш широкий розвиток місцевого самоврядування, звертаючи увагу при нагоді на ненормальність стаду річей, при якому самоврядування мусить вивирати оподаткування з людности, що й так знесилено, платючи загально-державні податки. Обмеженість бюджетових прав Думи, на думку оратора, не одкидає права критики, яка дасть Думі змогу ближче оцінитися з росіським і навчаться бюджетові. Пропозицію—одікнути бюджет оратор вважає за опозицію для опозиції. Усіх справи вимагає прийняти протівну пропозицію. Каустин кінчає промову гарячим закликком „не препираться“ з урядом, не загострувати відносин, а ко-

ристується всякою найменшою змогою одібрати щось на користь народних мас.

Петербург, 22 марта. Засідання центрального комітету „союза руського народа“ з ініціативи Крушевана ухвалило резолюцію по справі Юскевича-Красовського; звернувшись до міністра „востійні з проханням передати справу в російський суд, маючи на увазі те, що безвинні вдепи „союза“ передані ворожому росіянам фінляндському суду“.

Намістникови Кавказа наказано скасувати поголовний штраф на аудність, бо це викликає обурення.

Чутка, що київська організація „Друга Омель“ закриють, бо вона дось зробила проти свого статуту.

Вол. Короленко і Л. Мельшині прохали Щегловітова, щоб було припинено тиски в Акулаті. Міністр обіцяв „одбрати все можливе“, зауваживши, що все робиться по закону.

Палата виправдала Жилкіна, якого обвинувачувано за ставу „Трудовая группа“ і войско.

Міністерство внутрішніх справ послало заглянцію двох чиновників, щоб вони довідались там про вплив румунських розвухів на російській губерній.

Мусульманська фракція вставила в свою платформу рівноправність жінок.

Ходить чутка, що декабери „вмісць Скридлова“ буде назначено Вірєна.

27 марта в Думі буде обміркуватись законопроект про амністію.

Особливе присутствіє при градоначальникові постановило оддати під суд пристава Шебека, дежурного околотоного і городових, що побіли п'ятнадцятилітню дівчину в участку.

Сп. Платон в розмові з депутатами селянами не співчував заточенні „єврей“ Г. Петрова; на його думку Петрова треба вернути з монастиря, бо він—депутат Державної Думи.

Помер професор Вагнер, відомий автор казок „Кота-Муранки“.

Офіцери-Семеновці дають „політичні обідні“ з участю на їх Пуришкевича, Меньшикова і Крушевана.

Крушеван заявив, що він недоволенний з поведіння в Думі свого товариша Пуришкевича.

В руському зібранні, в присутности Гурка, одібрався декція Крушевана під заголовком: „Саушай, Россія!“ Крушеван домагає розгоду Думи. Булацель, що теж був там, тудив прем'єра; за те, що він „мирволить кадетам“, а також Щегловітова.

Рѣчь повідомляє, що недавно Дурново їздив у Царське Село.

Градоначальник звелів розшукати колишніх депутатів Думи: Рамішвілі, Михайличенка, Вірового, Ульянова, Кузнецова, Корильєва, Матвієва, Богатурова, Жордані В. Левіна, Петросянца й Сидельникова. Майло їх увязо під оліпку.

Століпін наказав ген. Каульбарсові послати „карательний отряд“ в безарбську губернію, щоб припинити там аграрні розрухи.

Петербург, 23 марта. Прохання Ілюдрі, щоб його залишили в Петербурзі, одіхлено. Одіхлено також прохання „союза руського народа“ мати адієнцію в Царському Селі.

Газети категорично запевняють, що нову позицію вже зроблено в Парижі при участі Рувье.

Русь повідомляє, що в „союз руського народа“ з'явилась особлива фракція „крестьянників“ спеціально для розгоду Думи. На чолі фракції стоїть Пуришкевич і ермохан Ілюдрі.

Страйк (забастовка) лаборщиків у Петербурзі поширюється. Бастуге вже звинш 1600 душ.

Питання про одставку воєнного міністра Редігера рішено вже зовсім. Замість його думають докласти Гершельмаєв од Сухоминовою.

Ностромі Земська управа звернулася до Головної проханням подати Думі вільну земську адміністрацію про рівні виборні права для жінок...

Орел. При роздаванні продовольственного хліба поліція дуже добула кілька осіб і судимих гроші...

Севастополь. Скрипков однією з найперших наказ закрити порт, закривши тільки дві майстерні, з яких узяли понад 250 робітників...

Вільно. В воєнно-окружному суді почався розбиратися справа про повстання в юлі минулого року в другій саперній бригаді...

Чернаси. 22 марта арештовано збірку в 12 душ. Пять душ довідалися про їх ховання, а решта вийшли з-під арешту...

Одеса. 21 марта ввечері на центральній вулиці Дербасовській зроблено збройний напад на магазин Трахтенберга...

Житомир. Політичні в'язні, поклади годувати по слабким зв'язкам, перестали давати більшість їжу...

Заслужує самої пильної уваги і набуває, не залишається без вітучки і нашої преси, бо влітку палють пекучі дні...

Ще про болячки українського театру. В нашій газеті вже писалося про те, що в Петербурзі зараз пробує українську трупу О. Суслова...

Лохвицький повіт. Тільки тепер закінчилися в цьому повіті вибори до земської думи...

Новий збірник. Зараз друкується в Архиві нова українська книжка Христі Алчевської «Туга за сонцем»...

Види незаборон. Починаючи з 1-го липня українська преса повинна буде подавати європейській пресі...

Театр і музика. Ова довб вийшла в українському середовищі Пахаревського відомої п'єси Чиркова «Смерть»...

Українське громадянство має право сподіватися од українських драматургів, щоб вони писали не тільки для театру, а й для народного життя...

Дописи. Ушицький повіт (на Поділлі). В нашій думці, що влітку палють пекучі дні...

Що-року, здебільшого під Великдень або під час зимових податків, коли селянину до зарізку треба грошей...

Колоніальні підприємства. В нашій газеті вже писалося про те, що в Петербурзі зараз пробує українську трупу О. Суслова...

Лохвицький повіт. Тільки тепер закінчилися в цьому повіті вибори до земської думи...

Новий збірник. Зараз друкується в Архиві нова українська книжка Христі Алчевської «Туга за сонцем»...

Види незаборон. Починаючи з 1-го липня українська преса повинна буде подавати європейській пресі...

Театр і музика. Ова довб вийшла в українському середовищі Пахаревського відомої п'єси Чиркова «Смерть»...

Залізничні Поділи. Ой ой залізничні Поділи, ой ой залізничні Поділи, ой ой залізничні Поділи...

Одходять в Київ. Прибуває в Київ. Охочі на роботу. Охочі на роботу. Охочі на роботу...

Охочі на роботу. Охочі на роботу. Охочі на роботу. Охочі на роботу. Охочі на роботу...

Охочі на роботу. Охочі на роботу. Охочі на роботу. Охочі на роботу. Охочі на роботу...

Охочі на роботу. Охочі на роботу. Охочі на роботу. Охочі на роботу. Охочі на роботу...

Охочі на роботу. Охочі на роботу. Охочі на роботу. Охочі на роботу. Охочі на роботу...

Охочі на роботу. Охочі на роботу. Охочі на роботу. Охочі на роботу. Охочі на роботу...

Лозова, Ростов, Севастополь, Тавричанка, Ш. клас. Полтава, Харків, Львів, Одеса, Київ, Черкаси, Вінниця, Житомир, Київ, Львів, Одеса, Київ, Черкаси, Вінниця, Житомир...

Редактор М. Павловський. Видаєть Е. Чиналенко.

ОПОВІСТКИ. Студ. матем. Золот. мед. шукає уроків НА В.И.З.Д. Львівська 29 кв. 4.

Приїзний. Молодий чоловік добре грамотний, шукає підкоробити. Можливо влітати в дітвину, що починають ужитися. Адреса в кофорті РАДИ...

Українська трупа. Сагатовського. Видання Товариства «Просвіта».

«Просвіта». Видання Товариства «Просвіта» у Львові. Драгоманов М. Про українських козаках, татар та турків. З додатком про життя Драгоманова...

Українське видавництво «РАНОК». Вийшла в друку книжка «Урок української мови»...

Саме цінне для всіх-то є здоров'я! Відомий по всьому світу Гарцний Чай (чорний) (Harzer Gebirgste) ГІРСЬКІ ТРАВИ.

Іосип Гроссман. «Київської Старини». Для антикарів та дрогистів відповідна скидка.

В КНИГАРНІ «Київської Старини». Продаються ось які нові українські книжки.

Всі ці книжки і часописи можна дістати в книгарні «Київської Старини», Бедрівська, ч. 8. Тут же приймається перелата і продаються окремі книжки...